

Prezydent Miasta Lublin

Załącznik do zarządzenia nr 87/1/2022 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 26 stycznia 2022 r.
w sprawie szkolenia w zakresie obrony cywilnej w 2022 roku

ZATWIERDZAM
PREZYDENT MIASTA LUBLIN
SZEF OBRONY CYWILNEJ
26.01.2022 r. **Prezydent Miasta Lublin**
(-) dr Krzysztof Żuk

.....
(data, pieczęć, podpis)

PLAN SZKOLENIA W ZAKRESIE OBRONY CYWILNEJ W 2022 ROKU

Dyrektor
Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców
i Zarządzania Kryzysowego

/ - / Jerzy Ostrowski

PODSTAWA PRAWNA:

- 1) ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 r. w sprawie powszechnej samoobrony ludności;
- 3) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin;
- 4) wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 11 stycznia 2016 r. w sprawie zasad organizacji i sposobu przeprowadzania szkoleń z zakresu obrony cywilnej;
- 5) wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 29 czerwca 2012 r. w zakresie kwalifikacji i działalności instruktorów obrony cywilnej;
- 6) wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 23 listopada 2012 r. w sprawie organizowania ćwiczeń obrony cywilnej;
- 7) wytyczne Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej i Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 28 grudnia 2020 r. do działalności w dziedzinie ochrony ludności, ochrony przeciwpożarowej i obrony cywilnej w 2021 i 2022 r.;
- 8) zarządzenie nr 39/12/2021 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie „Planu działania w zakresie obrony cywilnej miasta Lublin na rok 2022”.

CELE SZKOLENIOWE:

- 1) przygotowanie Kierownictwa Urzędu Miasta Lublin i Kierownictwa instytucji państwowych, przedsiębiorstw i innych podmiotów oraz społecznych organizacji ratowniczych do realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej;
- 2) przygotowanie kierowniczej kadry i pracowników Urzędu Miasta Lublin oraz pracowników instytucji państwowych, przedsiębiorstw i innych podmiotów oraz społecznych organizacji ratowniczych oraz formacji obrony cywilnej do realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej;
- 3) przygotowanie ludności zamieszkałej na terenie miasta Lublin do wykonywania zadań samoobrony oraz rozpoznawania i prawidłowego reagowania na występujące zagrożenia w miejscu zamieszkania w danym rejonie;
- 4) doskonalenie nabytych przez podmioty, o których mowa w pkt 1, 2 i 3 umiejętności do realizacji zadań z zakresu cywilnej.

WSKAZÓWKI METODYCZNE:

- 1) zwiększać świadomość społeczną w zakresie odpowiedzialności za realizację zadań obrony cywilnej;
- 2) wzmacniać potencjał miasta Lublin poprzez zapewnienie ciągłego rozwoju i wyszkolenia pracowników w obszarze ochrony ludności i obrony cywilnej;
- 3) zintensyfikować działalność informacyjną, celem zwiększenia świadomości ludności o zagrożeniach i sprostania wyzwaniom, wynikającym ze zmieniających się uwarunkowań bezpieczeństwa;
- 4) budować zdolność do kształtowania bezpieczeństwa opartego na zaangażowaniu obywateli dla dostosowania do stale zmieniających się potrzeb, w tym promowanie postaw obywatelskich oraz zachowań prospołecznych;
- 5) szkolenia z zakresu obrony cywilnej prowadzić zgodnie z Wytycznymi Szefa Obrony Cywilnej Kraju z dnia 11 stycznia 2016 r. w sprawie zasad organizacji i sposobu przeprowadzania szkoleń z zakresu obrony cywilnej.

OBOWIĄZEK SZKOLEŃ:

1. Obowiązkiem szkolenia z zakresu obrony cywilnej podlegają osoby, o których mowa w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz w § 3 wytycznych Szefa Obrony Cywilnej z dnia 11 stycznia 2016 r. w sprawie zasad i organizacji i sposobu przeprowadzania szkoleń z zakresu obrony cywilnej.
2. Szkoleniu nie podlegają lub mogą być zwolnione od obowiązku szkolenia osoby, o których mowa w art. 169 cytowanej wyżej ustawy.

RODZAJE SZKOLEŃ:

1. Szkolenia są realizowane na szczeblu centralnym oraz terenowym (wojewódzkim, powiatowym, gminnym) i w zakładach pracy.
2. Szkolenia prowadzi się w formie:
  - 1) **szkolenia podstawowego**, mającego na celu przygotowanie do właściwej realizacji zadań oraz kształtowanie postaw ukierunkowanych na efektywną realizację zadań z zakresu obrony cywilnej;
  - 2) **szkolenia doskonalącego**, mającego na celu poszerzenie wiedzy i umiejętności zdobytych w czasie szkoleń podstawowych, niezbędnych do realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej;
  - 3) **szkolenia specjalistycznego**, pozwalającego ugruntować posiadaną wiedzę i umiejętności w określonej dziedzinie;
  - 4) **ćwiczeń**, mających na celu sprawdzenie wiedzy i umiejętności nabytych podczas szkoleń, o których mowa w ppkt 1-3.

ORGANIZACJA SZKOLEŃ NA SZCZEBLU TERENOWYM:

Szkolenia na szczeblu terenowym organizują:

1. Szef Obrony Cywilnej Województwa – Wojewoda Lubelski dla:
  - 1) Prezydenta Miasta Lublin;
  - 2) osób zatrudnionych na stanowiskach związanych z prowadzeniem spraw obrony cywilnej w UM Lublin;
  - 3) komendantów nw. formacji obrony cywilnej:
    - a) Miejskiego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania,
    - b) Powiatowego Plutonu Analiz Laboratoryjnych.
2. Szef Obrony Cywilnej Miasta Lublin – Prezydent Miasta Lublin dla:
  - 1) kierowników jednostek organizacyjnych miasta Lublin;
  - 2) kierowników zakładów pracy i osób zatrudnionych w zakładach pracy wykonujących zadania z zakresu obrony cywilnej;
  - 3) nauczycieli przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa;
  - 4) członków Miejskiego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania;
  - 5) pracowników Urzędu Miasta Lublin, a także ludności z terenu miasta Lublin w zakresie powszechnej samoobrony.
3. Kierownicy instytucji państwowych, przedsiębiorstw i innych podmiotów oraz społecznych organizacji ratowniczych dla:
  - 1) pracowników w zakresie powszechnej samoobrony;
  - 2) komendantów i członków zakładowych formacji obrony cywilnej.

ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE DO SZKOLENIA Z POWSZECHNEJ SAMOBRONY LUDNOŚCI W 2022 ROKU

1. Ogólne zasady szkolenia z powszechnej samoobrony ludności:
  - 1) zajęcia podstawowe prowadzi się na podstawie ramowej tematyki, wyszczególnionej poniżej;
  - 2) zajęcia podstawowe prowadzi się w formie szkolenia zorganizowanego i w formie samokształcenia, wykorzystując do tego celu istniejącą (tam, gdzie występuje) bazę formacji obrony cywilnej;
  - 3) tematykę powszechnej samoobrony można wprowadzać w czasie realizacji innych szkoleń, np.: z BHP, ppoż. i innych;
  - 4) zajęcia podstawowe mogą prowadzić instruktorzy obrony cywilnej, komendanci formacji obrony cywilnej lub inne osoby posiadające w tym zakresie odpowiednie kwalifikacje;
  - 5) zajęcia podstawowe będą organizowane i prowadzone w zakładach pracy (instytucjach);
  - 6) zakres i wybór tematów i zagadnień określa organizator szkolenia, uwzględniając specyfikę i potrzeby danego środowiska (zakładu pracy, instytucji);
  - 7) ewidencję osób podlegających obowiązkowi szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony oraz osób, które odbyły przeszkolenie, prowadzi kierownik (właściciel) zakładu pracy (instytucji) - w stosunku do pracowników zakładu;
  - 8) wydatki związane ze szkoleniem w zakresie powszechnej samoobrony będą pokrywane ze środków budżetu państwa w ramach limitów wydatków bieżących na cele obronne.
2. Ramowa tematyka szkolenia z powszechnej samoobrony ludności:
  - 1) ochrona ludności w świetle obowiązujących przepisów prawa Rzeczypospolitej Polskiej:
    - a) cele i zadania obrony cywilnej,
    - b) organizacja ochrony ludności,
    - c) obowiązki i zadania ludności w przygotowaniu przedsięwzięć obrony cywilnej,
    - d) udział ludności w akcjach ratunkowych,
    - e) międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych w aspektach dotyczących obrony cywilnej;
  - 2) zagrożenia miasta Lublin, zakładu pracy (instytucji) lub środowiska i sposoby przeciwdziałania tym zagrożeniom:
    - a) zagrożenie epidemiologiczne:
      - ✓ epidemia, pandemia – charakterystyka,
      - ✓ SARS-Cov-2, COVID-19 – wirus, choroba, objawy, transmisja oraz grupy podwyższonego ryzyka zakażenia,
      - ✓ podstawy prawne działań w zakresie zwalczania epidemii (pandemii),
      - ✓ rola i zadania kierownictwa instytucji (zakładu pracy) w obszarze przeciwdziałania rozprzestrzeniania się COVID-19,
      - ✓ indywidualne metody i sposoby ochrony i zmniejszania ryzyka zakażenia,
      - ✓ metody i sposoby zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania instytucji (zakładu pracy) w warunkach epidemii COVID-19,
    - b) zagrożenia skażeniami chemicznymi,
    - c) zagrożenia skażeniami biologicznymi,

- d) zagrożenia skażeniami promieniotwórczymi,
  - e) zagrożenia powodziowe,
  - f) zagrożenia komunikacyjne (drogowe, kolejowe, lotnicze),
  - g) zagrożenia cywilizacyjne (terroryzm, cyber- i bioterroryzm, zanieczyszczenie środowiska odpadami),
  - h) inne (pożary, śnieżyce, huragany, itp.);
- 3) założenia i funkcjonowanie systemu alarmowania i ostrzegania:
- a) wykrywanie zagrożeń,
  - b) rodzaje alarmów i sposoby ich ogłaszania,
  - c) zachowanie się po ogłoszeniu alarmów;
- 4) procedury postępowania podczas wystąpienia poszczególnych zagrożeń:
- a) procedury postępowania przed wystąpieniem zagrożenia,
  - b) tok postępowania w trakcie trwania zagrożenia,
  - c) postępowanie po ustąpieniu zagrożenia,
  - d) wybrane zagadnienia z pierwszej pomocy przedmedycznej;
- 5) zasady ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na wypadek masowego zagrożenia:
- a) ewakuacja w przypadku nagłego, nieprzewidzianego zagrożenia,
  - b) ewakuacja w przypadku wystąpienia symptomów zagrożenia
  - c) ewakuacja w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny;
- 6) planowanie ochrony dóbr kultury na wypadek zagrożenia zniszczeniem:
- a) zapobieganie i prowadzenie prac przygotowawczych,
  - b) podwyższanie gotowości,
  - c) reagowanie,
  - d) zabezpieczenie i dokumentowanie,
  - e) ochrona zabytków ruchomych;
- 7) gospodarka sprzętem obrony cywilnej.

PROPONOWANE METODY REALIZACJI ZAJĘĆ:

- 1) wykład w trybie on-line;
- 2) zajęcia praktyczne;
- 3) e-learning.

ŚRODKI I MATERIAŁY DYDAKTYCZNE:

- 1) przykłady dokumentacji (planistycznej, operacyjnej, prewencyjnej, itd.);
- 2) prezentacje multimedialne;

- 3) filmy edukacyjne;
- 4) edukacyjne narzędzia informatyczne (programy komputerowe, internet);
- 5) pomoce dydaktyczne (np. sprzęt łączności, ochrony osobistej, itp.);
- 6) literatura fachowa z zakresu obrony cywilnej.

DOKUMENTACJA SZKOLENIA:

- 1) plan szkolenia z terminarzem przedsięwzięć szkoleniowych;
- 2) plany-konспекty z podpisami wykładowców;
- 3) listy obecności zawierające imię i nazwisko uczestnika, datę szkolenia oraz podpis;
- 4) ewidencja wydanych zaświadczeń oraz ich wzór (jeśli były wydane uczestnikom);
- 5) kopie materiałów pomocniczych wydanych uczestnikom szkolenia.

TERMINARZ REALIZACJI ZASADNICZYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ SZKOLENIOWYCH:

Lp.	Zamierzenie /przedsięwzięcie/	Realizujący	Termin realizacji	Uwagi
1.	Udział w szkoleniach organizowanych przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju i instytucje centralne	Prezydent Miasta Lublin Dyrektor WBMiZK	Wg terminów organizatorów	
2.	Udział w miesięcznych treningach odbioru sygnałów z Centrum Operacji Powietrznych i Ośrodka Dowodzenia i Naprowadzania	Dyrektor WBMiZK	27 stycznia (9.00-15.00) 24 lutego (9.00-15.00) 24 marca (13.30-19.30) 28 kwietnia (9.00-15.00) 26 maja (17.00-23.00) 23 czerwca (9.00-15.00) 28 lipca (9.00-15.00) 25 sierpnia (9.00-15.00) 22 września (13.00-19.00) 27 października (11.00-17.00) 24 listopada (9.00-15.00) 22 grudnia (9.00-15.00)	

Lp.	Zamierzenie /przedsięwzięcie/	Realizujący	Termin realizacji	Uwagi
3.	Udział w szkoleniach i ćwiczeniach organizowanych przez szczebel wojewódzki	Dyrektor WBMiZK Komendant MOADA Komendant PPAL	Wg terminów organizatora	
4.	Szkolenie dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych w zakresie wdrażania systemowych rozwiązań ujętych w ustawie o ochronie ludności i obronie cywilnej oraz aktach wykonawczych do powyższej ustawy	Dyrektor WBMiZK	Po uchwaleniu i ukazaniu się aktów prawnych	
5.	Szkolenie doskonalące Kierownictwa Urzędu, kierowników komórek organizacyjnych UM Lublin oraz kierowników jednostek organizacyjnych miasta Lublin w zakresie obrony cywilnej	Dyrektor WBMiZK	Zgodnie z planem szkolenia obronnego UM Lublin	
6.	Szkolenie doskonalące pracowników UM Lublin stanowiących obsadę elementów organizacyjnych procesu ewakuacji, nt.: „ Organizacja i prowadzenie ewakuacji ludności miasta lublin w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa kryzysem i w czasie wojny”	Dyrektor WBMiZK	czerwiec	
7.	Szkolenie teoretyczne przygotowujące do ćwiczenia epizodycznego z obrony cywilnej dla pracowników MCZK oraz referatu ds. obronnych i OC	Kierownik referatu ds. obronnych i OC	październik	
8.	Miejskie ćwiczenie epizodyczne z obrony cywilnej nt. „Monitorowanie zagrożeń, ostrzeganie i alarmowanie oraz informowanie ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania”	Dyrektor WBMiZK Obsada MOADA FOC wchodzące w skład SWA	listopad	Zgodnie z wytycznymi Szefa OCK z 23.11. 2012 r. w sprawie organizowania ćwiczeń obrony cywilnej

Lp.	Zamierzenie /przedsięwzięcie/	Realizujący	Termin realizacji	Uwagi
9.	Szkolenie członków Miejskiego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania (MOADA)	Komendant MOADA	listopad	W ramach miejskiego ćwiczenia epizodycznego
10.	Kwartalne treningi systemu wykrywania i alarmowania, nt.: „U uruchomienie systemu wykrywania i alarmowania” - § 11 ust. 5 zarządzenia nr 1278/2011 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie zasad przygotowania i zapewnienia działania miejskiego systemu wykrywania i alarmowania oraz miejskiego systemu wczesnego ostrzegania w mieście Lublin	Kierownik MCZK Kierownik JO	24 marca 23 czerwca 1 sierpnia 1 września 22 grudnia	
11.	Prowadzenie działalności informacyjno-wydawniczej z powszechnej samoobrony	Dyrektor WBMiZK Kierownik JO	styczeń-grudzień	
12.	Zawieranie porozumień ze środkami masowego przekazu oraz przekazywanie komunikatów z zakresu powszechnej samoobrony	Dyrektor WBMiZK	styczeń-grudzień	
13.	Prowadzenie i bieżąca aktualizacja strony internetowej Urzędu Miasta Lublin w zakresie powszechnej samoobrony	Dyrektor WBMiZK Kancelaria Prezydenta	Na bieżąco	
14.	Opracowanie „Planu szkolenia w zakresie obrony cywilnej w 2022 roku”.	Kierownik JO	do 31 stycznia	
15.	Organizowanie i prowadzenie szkoleń ludności miasta Lublin z powszechnej samoobrony ludności	Dyrektor WBMiZK	styczeń-grudzień	
16.	Organizowanie i prowadzenie szkoleń pracowników jednostek organizacyjnych z powszechnej samoobrony ludności	Kierownik JO	styczeń-grudzień	Wg planów kierowników JO

Lp.	Zamierzenie /przedsięwzięcie/	Realizujący	Termin realizacji	Uwagi
17.	Wydatkowanie przyznanych przez Wojewodę Lubelskiego (Prezydenta Miasta Lublin) środków budżetu państwa na: prowadzenie szkoleń z powszechnej samoobrony, ćwiczenia obrony cywilnej z elementami powszechnej samoobrony i zakup /wykonanie/ pomocy szkoleniowych	Dyrektor WBMiZK Kierownik JO	styczeń-listopad	
18.	Rozliczenie przyznanych przez Wojewodę Lubelskiego (Prezydenta Miasta Lublin) środków budżetu państwa przeznaczonych na realizację zadań z zakresu powszechnej samoobrony ludności w 2022 r.	Dyrektor WBMiZK Kierownik JO	styczeń-grudzień	
19.	Szkolenie formacji obrony cywilnej wchodzących w skład miejskiego systemu wykrywania i alarmowania (PPAL, DRCH, ZDL)	Kierownik JO Komendant FOC	styczeń-grudzień	Wg planów kierowników JO wchodzących w SWA
20.	Szkolenie komendantów i personelu pozostałych formacji obrony cywilnej	Kierownik JO Komendant FOC	styczeń-grudzień	Wg planów kierowników JO posiadających FOC
21.	Szkolenie elementów organizacyjnych procesu ewakuacji ludności, zwierząt i mienia na czas zagrożenia bezpieczeństwa państwa kryzysem i w czasie wojny	Kierownik JO	styczeń-grudzień	Wg planów kierowników JO realizujących ewakuację III stopnia
22.	Szkolenie zespołów (osób) wyznaczonych do prowadzenia ochrony zabytków nieruchomych i ruchomych	Kierownik JO	styczeń-grudzień	Wg planów kierowników JO realizujących ochronę zabytków
23.	Organizowanie i prowadzenie ćwiczeń z ochrony ludności i obrony cywilnej w jednostkach organizacyjnych	Kierownik JO	styczeń-grudzień	Wg planów kierowników JO

Lp.	Zamierzenie /przedsięwzięcie/	Realizujący	Termin realizacji	Uwagi
24.	Samokształcenie z zagadnień obrony cywilnej	Dyrektor WBMiZK Kierownik JO	styczeń-grudzień	

Objaśnienia skrótów:

DRCh – Drużyna Ratownictwa Chemicznego

FOC – Formacja Obrony Cywilnej

JO – instytucje, przedsiębiorcy i inne jednostki organizacyjne oraz społeczne organizacje ratownicze przewidziane do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej

MCZK – Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego

MOADA – Miejski Ośrodek Analizy Danych i Alarmowania

OC – Obrona Cywilna

PPAL – Powiatowy Pluton Analiz Laboratoryjnych

SWA – system wykrywania i alarmowania

UM – Urząd Miasta Lublin

WBMiZK – Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin

ZDL – Zakładowa Drużyna Laboratoryjna